

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 25 oktober 2016 met nummer RvVb/A/1617/0202
in de zaak met rolnummer 1314/0436/SA/4/0425

Verzoekende partij	de vzw REGIONALE ACTIEGROEP LEEFMILIEU DENDER EN SCHELDE , met woonplaatskeuze te 9300 Aalst, Peter Benoitstraat 6
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN vertegenwoordigd door mevrouw Leen LIPPEVELDE
Tussenkomenende partijen	1. de nv HOF SOMERGEM vertegenwoordigd door advocaat Carina VAN CAUTER met woonplaatskeuze op het kantoor te 9552 Herzele, Pastorijstraat 30 2. het college van burgemeester en schepenen van de stad AALST 3. de stad AALST , vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigd door advocaten Dirk VAN HEUVEN en Dorien GEEROMS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen, Cogels-Osylei 61

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 21 maart 2014 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 30 januari 2014.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst van 7 oktober 2013 ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De verwerende partij heeft aan de eerste tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het aanleggen van toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van buitenpistes op de percelen gelegen te 9300 Aalst, Affligemdreef, met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie G, nummers 168G, 169E en 171E.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De Raad verwerpt met een arrest van 26 augustus 2014 met nummer S/2014/0110 de vordering tot schorsing.

De verzoekende partij dient een verzoek tot voortzetting in.

De zaak, die in het voormeld arrest van 26 augustus 2014 was toegewezen aan de eerste kamer, wordt met een beschikking van 22 augustus 2016 toegewezen aan de vierde kamer.

2.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen schriftelijke uiteenzettingen in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 13 september 2016.

Mevrouw Leen LIPPEVELDE voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Steven DE WAELE loco advocaat Carina VAN CAUTER voert het woord voor de eerste tussenkomende partij. Advocaat Dirk VAN HEUVEN voert het woord voor de tweede en de derde tussenkomende partij.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De eerste tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 2 juni 2014 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen. Op dezelfde datum verzoeken ook de tweede en derde tussenkomende partij om tussen te komen.

Met beschikkingen van 4 juni 2014 worden de tussenkomende partijen toegelaten in de debatten.

Uit het dossier blijkt dat de verzoeken tot tussenkomst tijdig en regelmatig zijn ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

Nadat zij op 3 mei 2013 een eerdere aanvraag heeft ingetrokken, dient de eerste tussenkomende partij op 25 juli 2013 bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “de aanleg van toegangswegen, verhardingen en aanpassingen aan de buitenpistes” op de percelen gelegen te 9300 Aalst, Affligemdreef zn.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem’, vastgesteld met koninklijk besluit van 30 mei 1978 deels in recreatiegebied en deels in natuurgebied.

De percelen liggen tevens binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Aalst', goedgekeurd op 10 juli 2003.

De percelen liggen eveneens in de ankerplaats 'Kluisbos, Faluintjes en abdij van Affligem', goedgekeurd met het ministeriële besluit van 7 februari 2011.

Het terrein grenst aan het VEN-gebied 'Het Kluisbos' (GEN-220).

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 30 juli 2013 tot en met 28 augustus 2013, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in. De verzoekende partij voert onder meer aan dat er een project-MER had moeten worden opgesteld.

Het agentschap Onroerend Erfgoed adviseert op 6 augustus 2013 als volgt:

“ ...

Huidige aanvraag wijkt hierbij beperkt af van de vorige aanvraag, door een iets beperktere voorziening aan verhardingen en door de bijkomende beplantingen rond de bronzone, parkings en hoofdgebouw en het gebruik van gazons op steenslag in plaats van steenslagverhardingen.

De uiteindelijke globale impact op het landschap en de ankerplaats blijft echter vrijwel ongewijzigd na de ze aanpassingen.

Vanuit Onroerend Erfgoed, wordt bijgevolg, de voorziene verhardingen en half verhardingen op het terrein en de dubbele parallelweg in de beboste bufferzone, tussen het recreatiegebied en het natuurgebied, ongunstig beoordeeld lettende op het versnipperend effecten die deze hebben en lettende op de negatieve impact die mag verwacht worden op de integratie, de waarden van de ankerplaats en de landschappelijke waarde in het algemeen in de betrokken zones.

...”

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 7 augustus 2013 voorwaardelijk gunstig.

De stedelijke brandweer adviseert op 7 augustus 2013 voorwaardelijk gunstig.

De stedelijke dienst Ruimtelijke Ordening – sectie Planning, adviseert op 16 augustus 2013 gunstig mits verruiming van de gracht langs de zone met hooilandbeheer en aanpassing van het beplantingsplan in de bronzone. De stedelijke dienst adviseert ongunstig met betrekking tot de ontsluitingsweg richting Zandberg.

De stedelijke dienst Leefmilieu adviseert op 6 september 2013 voorwaardelijk gunstig.

De stedelijke dienst Mobiliteit adviseert op 23 september 2013 voorwaardelijk gunstig.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op ongekende datum voorwaardelijk gunstig:

“ ...

De aangevraagde werken zijn principieel in overeenstemming met de hoger genoemde stedenbouwkundige bepalingen van het vigerende plan van aanleg aangezien de werken worden aangevraagd in functie van het aldaar gevestigde hippisch trainingcenter. De verhardingen zijn volgens de aanvraag noodzakelijk om het terrein bruikbaar te houden, vooral tijdens de evenementen die hier voorzien worden.

Onze dienst Ruimtelijke Ordening is evenwel van oordeel dat de aangevraagde verhardingen tot een aanvaardbaar minimum werden beperkt en dat voldoende wordt gestreefd om het groen karakter van het perceel en van het landschap te bewaren. De ruimtelijke draagkracht van het domein binnen de bestaande en aanpalende recreatieve functies worden niet overschreden en de aanvraag heeft geen versnipperend effect.

Tevens wordt er voldoende afstand gevrijwaard tot het Kluisbos, ten zuiden van de percelen, en blijft de bestaande buffer, bestaande uit de eikenaanplant, gevrijwaard. Het groene karakter van het gebied gaat aldus niet verloren.

Uit het hogergenoemd advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 0708-2013 blijkt eveneens dat de bestaande natuurwaarden niet geschaad worden.

De aanleg rond de bronzone door het aanplanten van een houtkant gebeurt in overleg met de stadsdiensten en heeft als doel om deze zone te beschermen. In de aanvraag wordt voldoende aangetoond dat de aangevraagde wegenis en de overige verhardingen naast deze wegenis noodzakelijk zijn voor de goede werking van het bestaande hippisch trainingcenter de tijdens de voorziene evenementen.

De ruimtelijke draagkracht van het perceel wordt niet overschreden door de voorziene verhardingen en deze zijn voldoende afgestemd op de biologische, ecologische en landschappelijke waarden van de site en de onmiddellijke omgeving.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, gehouden van 30-07-2013 tot en met 28-08-2013, werden 92 bezwaarschriften ingediend, waarvan 89 identieke bezwaarschriften die ondertekend werden door in totaal 222 personen, die ongegrond zijn gebleken.

De gemeente is ontvoogd. Bijgevolg moet het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar niet worden ingewonnen.

De goede ruimtelijke ordening en het belang van de aanpalende percelen wordt niet in het gedrang gebracht.

De thans voorliggende aanvraag is bijgevolg aanvaardbaar.

...

De tweede tussenkomende partij verleent op 7 oktober 2013 onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning aan de eerste tussenkomende partij en sluit zich aan bij het voorwaardelijk gunstig advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

Tegen deze beslissing tekent de verzoekende partij op 14 november 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 13 januari 2014 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden.

Na de hoorzitting van 21 januari 2014 verklaart de verwerende partij het beroep op 30 januari 2014 ongegrond en beslist een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. Omtrent de "MER-toets" stelt de verwerende partij:

“ ...

De MER-toets

De aanvraag betreft het aanleggen van toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van buitenpistes.

Er werd een project-m.e.r.-screeningsnota gevoegd aan de aanvraag, die werd beoordeeld in kader van de volledig- en ontvankelijkheid (art 4.7.14/1 VCRO). Er werd geoordeeld dat het project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en dat het project niet mer-plichtig is.

Er bestaat een vermoeden dat, gelet op de verkeersgeneratie, rubriek 10b van bijlage I1 (van de Europese richtlijn 85/337/EEG) van het project-m.e.r.-besluit van toepassing kan zijn, meer bepaald "stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen met betrekking tot de bouw van 1.000 of meer wooneenheden, of met een bruto vloeroppervlakte van 5.000 m² handelsruimte of meer, of met een verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur."

Bijgevolg werd door de aanvrager een bijkomende nota opgemaakt waarin voldoende wordt aangetoond dat de verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur nooit gehaald werd in het verleden en dat deze waarde ook niet in de toekomst zal overschreden worden.

Er dient m.a.w. geen project-MER opgesteld te worden aangezien de werken bijgevolg onder de hogergenoemde rubriek 10 b van bijlage III vallen.

Uit de hogergenoemde adviezen blijkt verder dat de aangevraagde verhardingen kaderen binnen het betreffende gebied voor dagrecreatie. Er wordt geen hinder verwacht voor het milieu of het landschap. Wat betreft het mobiliteitsaspect kan de hinder tijdens de evenementen beperkt worden door het nemen van een aantal maatregelen.

Er zijn evenmin aanzienlijke effecten te verwachten voor het aspect water aangezien alle verhardingen waterdoorlatend zijn. De aanwezige bronzone wordt bovendien beschermd door de aanplantingen rondom deze zone.

Er wordt bijgevolg geoordeeld dat voor het project geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn.

...”

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden hierover geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij zet, onder verwijzing naar artikel 2 van haar statuten, onder meer uiteen:

“ ...

III. Belang en hoedanigheid van verzoekende partij.

De vzw Raldes is een vzw die sinds 1973, als vrijwilligersvereniging, tot doel heeft om (samengevat) binnen de grenzen van de gewestplannen Aalst en Dendermonde, met alle wettelijke middelen te ijveren voor het behoud en/of de verbetering van de kwaliteit van het leefmilieu, in casu meer in het bijzonder het behartigen en stimuleren van een goede ruimtelijke ordening en van het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de landschappen, het cultureel erfgoed, de biodiversiteit, natuur en natuurwaarden. Haar doel is meer concreet opgelijst in artikel 2 van haar statuten zoals gepubliceerd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad van 20 december 2004 (zie bijlage 4 a).

...

De vergunning waartegen beroep wordt aangetekend betreft een grootschalig hippisch centrum en de inrichting van het terrein voor de organisatie van diverse massa-evenementen. De inrichting wordt ingeplant naast het Kluisbos, in de onmiddellijke omgeving van zeer rustige woongebieden en op een terrein aangeduid als ankerplaats dat deels bebost is en deels gelegen is in het buitengebied. De inplanting van dergelijk complex op de betreffende plaats is duidelijk niet verenigbaar met een goede ruimtelijke ordening.

Onder meer in het ongunstig advies van 6 augustus 2013 van Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen over de aanvraag blijkt dat het groene landelijke karakter van het gebied sterk geschaad wordt en zo goed als volledig zal verloren gaan:

In de mate dat de goede ruimtelijke ordening wordt geschaad, minstens wordt bedreigd door de vergunning waartegen beroep wordt aangetekend, getuigt de vzw Raldes van een voldoende belang overeenkomstig haar statutaire doelstellingen.

...

In haar ongeveer veertig jaar bestaan heeft verzoekende partij zich op permanente wijze ingezet voor de belangen waarvoor ze opkomt, vooral voor de aangelegenheden die verband houden met de ruimtelijke ordening van het leefmilieu in haar werkingsgebied.

Met betrekking tot de activiteiten op de terreinen aan de Affligemdreef is de vzw Raldes de afgelopen jaren op constante wijze actief geweest. Inzake de onderhavige aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning werd tijdens het openbaar onderzoek op 19 augustus 2013 een bezwaar ingediend en werd op 14 november 2013 samen met verschillende omwonenden een beroep ingesteld tegen de door het College van Burgemeester en Schepenen verleende stedenbouwkundige vergunning (evenals tegen de verleende milieuvergunning).

Naast de concrete actie in onderhavig dossier getuigt de vzw Raldes ook van een werkelijke bedrijvigheid die overeenstemt met haar statutair doel. De ontplooiende bedrijvigheid heeft betrekking op het collectief milieubelang dat zij beoogt te beschermen. Met collectief belang wordt daarbij bedoeld op het gemeenschappelijk belang van haar leden en van de vereniging, anders gezegd de gemeenschappelijke persoonlijke belangen waarrond de leden zich hebben verenigd. Krachtens haar statuten kan de vzw Raldes haar leden

vertegenwoordigen in rechte en in feite overal waar het belang van leefmilieu dit wenselijk en noodzakelijk maken.

... ”

De eerste tussenkomende partij werpt op:

“ ...

Hoewel het statutair doel inmiddels wat is bijgewerkt, kan niet anders dan worden geoordeeld dat het statutaire doel van verzoekster nog steeds veel te ruim is en een heel algemene draagwijdte heeft zoals: “het behartigen en stimuleren van de goede ruimtelijke ordening van het leefmilieu en het beperken van alle vormen van milieuhinder, de overtredingen van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu,...”. Dit zijn doelstellingen waar iedereen bij gebaat is en waarvoor de overheid (die nog steeds oordeelt vanuit het algemeen belang) bevoegd is. Verzoekster toont niet aan dat de kwestieuze vergunning een impact heeft die het puur plaatselijke overstijgt en dat die vergunning een impact heeft op het hele of een substantieel deel van haar territoriaal werkingsveld.

...

Het Verdrag van Aarhus mag uiteraard geen vrijgeleide zijn voor de eerste de beste milieuvereniging om in rechte op te treden. In dat geval zouden de voorwaarden die beschreven zijn in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening mogen worden geschrapt. Men kan dan een artikel invoegen waarin staat beschreven dat elke milieuvereniging mag optreden met het oog op het dienen van milieubelangen... Dit kan uiteraard niet de bedoeling zijn.

7.

...

Op p. 4/23 van haar verzoekschrift stelt verzoekster: “De vergunning waartegen beroep wordt aangetekend is een grootschalig hippisch centrum en de inrichting van het terrein voor de organisatie van diverse massa-evenementen. De inrichting wordt ingeplant naast het Kluisbos, in de onmiddellijke omgeving van zeer rustige woongebieden en op een terrein aangeduid als ankerplaats dat deels bebost is en deels gelegen is in het buitengebied. De inplanting van dergelijk complex op de betreffende plaats is duidelijk niet verenigbaar met een goede ruimtelijke ordening.”. Aldus vecht verzoekster eigenlijk de reeds definitieve vergunning aan van het “complex”. Verzoekster toont niet aan welk belang zij heeft bij het aanvechten van de vergunning strekkende het aanleggen van toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van buitenpistes. Zij toont niet aan in hoeverre zij in haar collectief belang wordt geschaad door de aanleg van deze toegangswegen, verhardingen en buitenpistes. Het is dan ook duidelijk dat huidige vergunning wordt aangevochten om zich onrechtstreeks te verzetten tegen de niet-aangevochten vergunning waarbij het “complex” werd opgericht.

8.

Ten overvloede: verzoekster heeft bovendien geen belang bij het instellen van huidige procedure. Zij stelt onder de titel “moeilijk te herstellen ernstig nadeel”: “onderhavig beroep wordt ingesteld voor het geval de milieuvergunning alsnog in de komende weken wordt verleend”. Huidige procedure vormt dan ook kennelijk geen doel op zich voor verzoekster maar eerder een soort “back-up”.

Waar zit het persoonlijk belang van verzoekster bovendien indien zij stelt op p. 20 van haar verzoekschrift: “op het moment van de massa-evenementen worden de omwonenden volledig gegijzeld en wordt door het veroorzaken van een immense verkeersoverlast het

gebied eigenlijk ontzegd aan andere recreanten”?
...”

De tweede en de derde tussenkommende partij werpen op:

“ ...
Het statutair doel van verzoekende partij is dermate algemeen en uitgebreid omschreven en onvoldoende beperkt in de ruimte, dat er geen band van evenredigheid bestaat tussen het actieterrein van verzoekende partij enerzijds en de draagwijdte van de bestreden beslissing anderzijds.

...
Uit het statutair doel kan worden opgemaakt dat verzoekende partij binnen dit werkingsgebied zowat om het even welke actie kan ondernemen binnen het domein van ruimtelijke ordening, stedenbouw en milieu. Er is geen sprake van specifieke, welomschreven natuurwaarden die verzoekende partij beoogt te beschermen.

...
Indien er al natuurwaarden zouden zijn aangetast, gebeurde dit al veel eerder nl. door de vergunning voor het hippisch centrum zelf.

Verzoekende partij moet concreet omschreven welke hinder en nadelen zij door huidig bestreden beslissing (namelijk de aanleg van toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van buitenpistes) zal lijden en faalt in deze bewijslast.
...”

De verzoekende partij repliceert dat haar belang door de Raad van State werd aanvaard in het arrest nr. 229.712 van 30 december 2014 houdende schorsing van de milieuvergunning die aan de bestreden beslissing is gekoppeld, dat zij opkomt voor een zeer concreet collectief belang van de groep burgers die ze vertegenwoordigt, hetgeen zich zeer duidelijk onderscheidt van het algemeen belang, dat het collectief belang zeer gedetailleerd is uiteengezet in haar statuten, waarin uitdrukkelijk is bepaald dat de verzoekende partij het voormelde collectief belang behartigt zowel op regionaal niveau als op lokaal niveau. Ze argumenteert haar belang nog “aanvullend bij haar verzoekschrift” aan de hand van de bosuitbreidingsperimeter die door de Vlaamse regering bij besluit van 28 november 2008 werd vastgelegd, en waarbij beslist wordt voor het gebied Kluisbos/Ten Bos een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken met het oog op de realisatie van 85 ha bosuitbreiding.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 4° VCRO bepaalt dat een procesbekwame vereniging bij de Raad op ontvankelijke wijze een beroep kan instellen, indien zij optreedt namens een groep wiens collectief belang door de bestreden beslissing is bedreigd of geschaad en voor zover zij beschikt over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig de statuten.

2.

Het doel van de verzoekende partij wordt als volgt omschreven in artikel 2 van de statuten die zij voorlegt, met name:

“ ...
De vereniging heeft tot doel het behoud, de bescherming en verbetering van het menselijk en natuurlijk leefmilieu kaderend in een duurzame ontwikkeling van de samenleving, waarbij voldaan wordt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarbij de

behoeften van de volgende generaties in het gedrang komen en zulks op twee niveaus: enerzijds op regionale schaal voor bovengemeentelijke of regionale aangelegenheden en anderzijds op lokale schaal voor gemeentelijke of plaatselijke aangelegenheden.

De vereniging streeft deze doelstellingen na binnen haar werkingsgebied, te weten binnen de parameter van de gewestplannen Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem en Dendermonde, meer bepaald in de volgende fusiegemeenten: Aalst, Berlare, Buggenhout, Denderleeuw, Dendermonde, ErpeMere, Geraardsbergen, Haaltert, Hamme, Herzele, Lede, Lierde, Ninove, Sint-Lievens-Houtem, Wichelen, Zele, Zottegem.

Deze doelstelling omvat meer concreet:

- de bescherming, inrichting, de ordening en de ontwikkeling van het leefmilieu binnen het werkingsgebied zowel wat betreft de stedelijke gebieden als wat betreft de open ruimte en het buitengebied,*
- het behartigen en stimuleren van een goede ruimtelijke ordening van het leefmilieu en het beperken van alle vormen van milieuhinder, waaronder geluidshinder, verkeersoverlast, geurhinder, lichthinder,*
- de overtredingen van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu, die een zekere weerslag hebben op het leefmilieu, met alle wettelijke middelen bestrijden,*
- het bevorderen van een beleid gericht op de bescherming van de gezondheid van de mens,*
- het behartigen en stimuleren van het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de biodiversiteit, natuur en natuurwaarden,*
- het behartigen en stimuleren van het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de open ruimte, de landschappen, de monumenten en het cultureel erfgoed, het natuur- en stedenschoon,*
- het behartigen en stimuleren van een algemene basismilieukwaliteit zowel inzake de ruimtelijke ordening van het leefmilieu als inzake de milieucompartimenten water, bodem en lucht en van een bijzondere milieukwaliteit in specifieke omstandigheden of gebieden,*
- het bevorderen van een beleid dat berust op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt,*
- het bevorderen van een beleid dat gestoeld is op een volwaardige participatie van burgers en milieuverenigingen en dat de toegang tot het gerecht bij deze garandeert,*
- de belangstelling voor de natuur opwekken en begeleiden en het verrichten van maatschappelijke opbouwwerk betreffende de problemen van het leefmilieu.*

...

3.

De verzoekende partij is een procesbekwame milieuvereniging, met een voldoende gespecialiseerd en territoriaal afgebakend belang. Ze overtuigt te beschikken over een duurzame en effectieve werking.

Uit de uiteenzetting in het verzoekschrift blijkt dat de verzoekende partij in wezen het landelijke karakter van de omgeving en het kluisbos wil vrijwaren. Ze verwijst daarbij naar het ongunstig advies van Onroerend Erfgoed waarin wordt overwogen dat de schaal van de voorziene activiteiten in het gebied voor dagrecreatie en de hieraan gekoppelde voorziene infrastructuur en aanleg, het groene, landelijke karakter van het gebied sterk schaden en zo goed als verloren zal gaan. Deze uiteenzetting overtuigt van het belang van de verzoekende partij in het licht van haar maatschappelijk doel.

De excepties worden verworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN – EERSTE MIDDEL

Standpunten van de partijen

In het eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 2 van de Europese richtlijn van 13 december 2011 betreffende de milieueffectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, van artikel 4.3.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM), van artikel 2 het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (verder: Mer-besluit) en van het zorgvuldigheids- en rechtszekerheidsbeginsel.

De verzoekende partij zet uiteen:

“ ...

Het voorliggende project valt met betrekking tot de aanleg van parkeerterreinen onder toepassing van bijlage III van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (zoals gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013), meer bepaald de rubriek 10.b ‘stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van parkeerterreinen’.

Het project van de vzw FSEE en de organisatie van massa-evenementen zoals de internationale jumping en dergelijke valt bovendien ook onder toepassing van bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage aangezien de drempel ‘met een verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur’ zeer duidelijk wordt overschreden.

Verzoekende partij verwijst daarbij vooreerst naar enkele e-mails die tijdens het openbaar onderzoek aan het dossier werden toegevoegd en niet aanwezig waren in het dossier dat ter inzage was. De vraag of de aangevraagde vergunning onderworpen is aan een MER(screening) wordt daarbij voorgelegd aan de dienst MER die in antwoord op die vraag het volgende stelt:...

In plaats van dit zelf na te gaan, minstens naderhand te verifiëren, antwoordt de ambtenaar van de dienst Ruimtelijke Ordening van de stad Aalst het volgende aan de aanvrager:...

In een daaropvolgende e-mail van 9 augustus 2013 argumenteert de aanvrager dat de drempel van 1000 personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur niet zou worden overschreden.

De argumentatie van de aanvrager is de volgende:...

Voor de berekening van het aantal personenauto-equivalenten/2 uur wordt in deze argumentatie vertrokken van het aantal vertrekkende toeschouwers per sessie. In 2012 gemiddeld 2.850 bezoekers per sessie afgerond 3.000 (i.p.v. 300 zoals in de e-mail wordt gesteld). Er zijn twee sessies per dag, een middag- en een avondsessie. Bij de berekening van het aantal voertuigequivalenten/uur wordt er echter duidelijk geen rekening gehouden met het gegeven dat het vertrekkende verkeer van de middagsessie overlapt met het

aankomende verkeer van de avondsessie en dat bijgevolg de berekende intensiteit van 600 personenauto-equivalenten/2 uur moet worden verdubbeld (3.000 bezoekers die vertrekken en 3.000 bezoekers die aankomen). Zodat de totale piek 1.425 personenauto-equivalenten/2 uur bedraagt, ruim boven de drempel van 1.000 personenauto-equivalenten/2 uur. De bezoekers die aankomen tegen een bepaald uur komen allicht ook veel minder gespreid, bvb. in een periode van twee uur (zeker niet gespreid over een periode van 5 uur). Met 2.700 bezoekers met de auto en 2,5 bezoekers per auto betekent dat 1.080 personenauto-equivalenten/2 uur, zodat alleen al voor de aankomende bezoekers van een (avond)sessie de drempel van 1.000 personenauto-equivalenten/2 uur reeds wordt overschreden.

Evenmin wordt rekening gehouden met het gegeven dat in 2012 op het terrein een parking voor 3.000 voertuigen was voorzien (zie daarvoor o.m. het Deputatiebesluit van 22 november 2012 met kenmerk M03/41002/334/2/B/1/WV/FV bijgevoegd als bijlage 2b), en dat die op een bepaald moment ook volledig vol stond.

Met 600 wagens/2 uur zou het dan 10 uur duren vooraleer die vol of terug leeg is, wat duidelijk een grove onderschatting is van de werkelijkheid.

Indien de parking in slechts 5 uur zou vol- of leeglopen (allicht ook nog een onderschatting) betekent dat 1.200 wagens/2 uur, met 200 wagens/2 uur voor het vrachtwagenverkeer, samen 1.400 wagens/2uur wat overeenkomt met de voormelde berekening en ruim boven de drempel van 1.000 personenauto-equivalenten/2 uur is.

Voor het worst-case-scenario van het leeglopen van de volle parking moet er ons inziens echter worden van uitgegaan dat de tijd daarvoor vnl. wordt bepaald door de capaciteit van de plaatselijke lokale wegen (hier o.m. Affligendreef en Waverstraat). De capaciteit van lokale wegen varieert van 1300 tot 2000 wagens per uur. En dus zou de parking in max. 2,5 uren leeg zijn (wat veel meer realistisch lijkt) overeenkomend met een verkeersintensiteit van 2.600 personenauto-equivalenten/2 uur.

In ieder geval wordt de drempel van 1.000 personenauto-equivalenten/2 uur duidelijk overschreden en is zowel de bouwvergunnings- als de milieuvergunningsaanvraag voor de massa-evenementen onderworpen aan de project-MER-plicht.

Ook bij het beroep van verzoekende partij tegen de milieuvergunning werd dit argument aangevoerd. De milieueffectrapportering voorafgaand aan de beslissing over de vergunning is immers zowel bij de stedenbouwkundige vergunning als bij de milieuvergunning een verplichting. In het advies van 4 februari 2014 van de provinciale milieuvergunningcommissie waarbij geadviseerd wordt over het door verzoekende partij samen met een aantal omwonenden ingesteld beroep (zie bijlage 2a) wordt over de MER-plicht het volgende gesteld....

Bijgevolg is een project-MER, minstens een ontheffing daarvan vereist.

Ook indien de inrichting slecht een bijlage III-project zou betreffen (quod non) is er wel degelijk sprake van aanzienlijke milieueffecten die een project-MER noodzaken.

De uitgevoerde project-MER-screening is immers duidelijk onvolledig.

Onder meer blijkt uit de antecedenten, uit het in het Masterplan vermeld onderzoek en uit het advies van Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen dat er aanzienlijke milieueffecten zijn die bijgevolg een project-MER nodig maken.

Wat betreft de antecedenten wordt verwezen naar het Deputatiebesluit van 22 november 2012 met kenmerk M03/41002/334/2/B/1/WV/FV (zie bijlage 2b) , o.m. pag. 10-11, waar gesteld wordt dat de activiteiten een nefaste invloed hebben op de biodiversiteit en onvermijdelijke geluidshinder voor de omgeving tot gevolg hebben.

Wat het Masterplan betreft wordt verwezen naar de onder punt 7.8 vermelde milderende maatregelen om de effecten van de inrichting 'tot een aanvaardbaar niveau te beperken' en waaruit blijkt dat het wel degelijk over aanzienlijke effecten gaat.

Zeker het direct verlies van 2,2 ha waardevol landschap is van die aard dat er sprake is van aanzienlijke milieuhinder en -effecten. Aan te stippen daarbij is dat in de uitgevoerde geluidsstudie de effecten op het aanpalend natuur- en parkgebied niet eens werden onderzocht.

Ook de effecten op de grondwaterhuishouding werden niet onderzocht. Nochtans is de grondwaterhuishouding van cruciaal belang voor het in stand houden van de bronzone en van de natuurwaarde en biodiversiteit van de aangevraagde percelen. Het is ook zeer duidelijk dat de stedenbouwkundige aanvraag gericht is op het permanent verlagen van de grondwatertafel.

De mobiliteitseffecten in de ruimere omgeving werden evenmin op een ernstige wijze onderzocht (cf. onder meer het ontbreken van de ligging en de impact van de externe parking voor bezoekers). Verzoekende partij verwijst daarbij ook naar het advies van de lokale politie Aalst van 24 juli 2013 waaruit duidelijk blijkt dat de organisatie van massa-evenementen aanzienlijke mobiliteitseffecten met zich meebrengt. Uit het reeds aangehaalde PMVC-advies van 4 februari 2014 blijkt dat ook het onderzoek van eventuele geluidshinder nog steeds onvolledig is.

Ook uit het ongunstig advies van 6 augustus 2013 van Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen blijkt dat er sprake is van aanzienlijke effecten:...

Gelet op de bovenvermelde effecten is er zeker wat de massa-evenementen betreft sprake van aanzienlijke milieueffecten zodat een project-MER nodig is en het bekomen van een ontheffing van de MER-plicht uitgesloten is.

Aangezien in voorliggend geval tevens een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan nodig is dient in de mate dat dit ruimtelijk uitvoeringsplan de uitbouw van een grootschalig centrum voor mensen en ruitersport en de organisatie van verschillende massa-evenementen moet mogelijk maken, het milieueffectenonderzoek op planniveau gebeuren en dient het plan-MER ook een onderzoek van alternatieve locaties te omvatten (zeker wat betreft de organisatie van massa-evenementen).

Schending van de motiveringsverplichting en de zorgvuldigheid.

Verzoekende partij heeft in haar beroepschrift van 14 november 2013 en in haar schriftelijke repliek van 17 januari 2014 uitdrukkelijk opgeworpen dat de berekening van de aanvrager inzake de verkeersgenererende werking een duidelijke anomalie bevat door enkel de vertrekkende toeschouwers in aanmerking te nemen, terwijl er tussen de twee sessies in dezelfde periode duidelijk evenveel aankomende toeschouwers zijn.

In haar schriftelijke repliek van 17 januari 2014 heeft verzoekende partij samen met een aantal omwonenden dienaangaande gevraagd om, indien de betreffende anomalie zou

worden betwist, dit aspect opnieuw voor te leggen aan de dienst MER van de Vlaamse overheid:...

Verwerende partij gaat daar echter niet op in en beperkt zich tot het bevestigen van het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar:...

Terwijl verzoekende partij in de berekening van de aanvrager glashelder een anomalie aantoonde waaruit blijkt dat de door de aanvrager berekende verkeersdruk moet worden verdubbeld, stelt verwerende partij zonder enige weerlegging van de argumentatie van verzoekende partij dat in de bijkomende nota van de aanvrager 'voldoende wordt aangetoond' dat de drempel van 1.000 personenauto-equivalenten/2 uur niet wordt overschreden.

De door verzoekende partij aangehaalde argumenten dat er wel degelijk sprake is van aanzienlijke milieueffecten inzake o.m. geluidshinder voor het Kluisbos en verdroging van het gebied, worden evenmin weerlegd. Terwijl het doorlatend zijn en het bijgevolg drainerend karakter van de aangevraagde verhardingen de verdroging van het gebied in de hand zal werken, stelt verwerende partij dat dit aanzienlijke effecten zou voorkomen. De wereld op zijn kop ! Begrijp wie begrijpe kan.

In ieder geval schendt verwerende partij op die wijze manifest de verplichting om haar besluit uitdrukkelijk en deugdelijk te motiveren.

Bovendien gebiedt de zorgvuldigheid en de rechtszekerheid dat verwerende partij zich dienaangaande grondig informeert en de beweringen van de aanvrager niet klakkeloos aanneemt. Zowel haar eigen provinciaal milieudeskundige als de voltallige PMVC komen bij de behandeling van het beroep over de milieuvergunning tot de logische en vanzelfsprekende vaststelling dat de drempel van 1.000 personenauto-equivalenten/2 uur zeer duidelijk wel wordt overschreden, ook dat er wel aanzienlijke milieueffecten zijn.

*Verwerende partij heeft deze aangelegenheid evenmin opnieuw voorgelegd aan de dienst MER. Verwerende partij laat ook na om te vermelden waarom ze dat niet heeft gedaan.
..."*

De verwerende partij repliceert:

" ...

De deputatie heeft het vermoeden aangaande het verkeersgenerend effect onderzocht, omdat afhankelijk hiervan het aangevraagde al dan niet onder de toepassing van rubriek 10b van bijlage II van het project-m.e.r.-besluit valt.

De aanvrager heeft naast zijn project-m.e.r.-screeningsnota een bijkomende nota opgemaakt (meer bepaald in een e-mail d.d. 9 augustus 2013 gevoegd bij het aanvraagdossier). Hierin heeft hij met een zorgvuldige redenering aangetoond dat de verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur nooit gehaald werd in het verleden en dat deze waarde ook niet in de toekomst zal overschreden worden.

De deputatie kon derhalve in alle redelijkheid oordelen dat in casu geen project-MER moest opgesteld worden, aangezien de drempelwaarden van bijlage II niet overschreden zijn. Bijgevolg vallen de werken onder de rubriek 10b van bijlage III.

Uit de adviezen van het Agentschap voor Natuur en Bos, de stedelijke dienst Mobiliteit, de stedelijke dienst Openbare Werken en de stedelijke dienst Leefmilieu m.b.t. de Vlarem-

wetgeving en de groenaanleg blijkt dat de aangevraagde verhardingen kaderen binnen het betreffende gebied voor dagrecreatie. Er wordt geen hinder verwacht voor het milieu of het landschap.

Wat het mobiliteitsaspect betreft kan de hinder tijdens de evenementen beperkt worden door het nemen van een aantal maatregelen. Dit is toegelicht in het advies van de stedelijke dienst Mobiliteit, waarvan de naleving als voorwaarde is opgelegd in de stedenbouwkundige vergunning.

Er zijn evenmin aanzienlijke effecten te verwachten voor het aspect water aangezien alle verhardingen waterdoorlatend zijn. Dit blijkt o.m. uit de watertoets. De aanwezige bronzone wordt bovendien beschermd door de aanplantingen rondom deze zone.

Aangaande het geluid bleek uit de geluidsstudie naar aanleiding van de oorspronkelijke aanvraag dat de uitgang langs de Zandberg beter geschikt zou worden en de parkeerplaats voor voertuigen, andere dan personenwagens meer centraal op het domein in te planten. De huidige aanvraag is in dit opzicht dan ook aangepast. De inplanting van de parkeerplaats is ook verder verwijderd van de meer kwetsbare natuurwaarden op het domein. Het geluidseffect van de aanvraag is dus wel degelijk onderzocht en in rekening gebracht.

Ten aanzien van het landschap kon de deputatie in alle redelijkheid vaststellen dat de aanvraag voldoende gestreefd heeft om het groene karakter van het perceel en van het landschap te bewaren. Er worden aanplantingen voorzien.

De deputatie kon bijgevolg concluderen dat voor het project geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn, zodat het project niet mer-plichtig is.

Verzoekster voert de schending van de motiveringsplicht en de zorgvuldigheid aan. Vooreerst impliceert de motiveringsplicht die op de deputatie rust, niet dat zij, als vergunningverlenend bestuursorgaan, alle tot staving van het administratief beroep aangevoerde middelen of argumenten rechtstreeks en punt na punt moet beantwoorden. Het letterlijk verwijzen of overnemen van de motivering uit het verslag van de PSA wijst bovendien niet op een gebrek aan eigen motivering. Vermits de argumenten van haar beroepschrift overeenkomen met de argumenten die uiteengezet zijn in haar schriftelijke repliek ten aanzien van het verslag van de PSA en de PSA in zijn beoordeling hiermee al rekening had gehouden, kon de deputatie de motivering van het verslag overnemen en was geen bijkomende weerlegging nodig om aan haar motiveringsplicht te voldoen.

Uit niets blijkt dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is.

...

De eerste tussenkomende partij stelt:

“ ...

De Deputatie stelde in haar besluit d.d. 30.01.2014 correct:...

13.

De discussie over de verkeersgenererende werking behoort bovendien bij de milieuvergunningsaanvraag. Het voorwerp van de bestreden beslissing heeft betrekking op toegangswegen (voor vrachtwagens), verhardingen en het aanpassen van de buitenpistes. De discussie m.b.t. de verkeersgenererende werking heeft hierop geen betrekking. Ook

verzoekende partij kennelijk is deze mening toegedaan nu zij deze argumentatie opwerpt in het verzoekschrift tot nietigverklaring bij de Raad van State tegen de op 03.04.2014 toegekende milieuvergunning (zie stuk 1).

Ten overvloede: zowel de kleinere evenementen en de ruitertoernooien van de Landelijke Rijverenigingen (LRV), als de evenementen die de hoogste verkeersgenererende werking hebben (internationale jumping), vallen onder de 1000 personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur:

- De internationale jumping wordt over verschillende dagen verspreid;
- Tijdens de ruitertoernooien van de LRV is een absoluut maxima van 1.650 personenauto-equivalenten aanwezig, die aankomen over een periode van 5 uur en daarna het terrein verlaten over een periode van 7u.
- De internationale jumping wordt telkens opgesplitst in een namiddag- en een avondsessie. Het bezoekersaantal moet m.a.w. over de verschillende dagen en sessies worden verspreid. Op basis van een zeer ruime, royale schatting die is gesteund op eerdere evenementen, kan worden uitgegaan van 3000 bezoekers die het terrein verlaten over een periode van 5u (waarvan 2700 met de auto, 200 fietsers en 100 voetgangers). Over een periode van 5 u, resulteert dit in een piek van 600 personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur. Bij de fietsers resulteert dit in een piek van 25 personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur.
- Deze evenementen zijn programmatorisch dusdanig opgebouwd dat de bezoekers effectief verspreid over de 5 uur op het terrein aankomen, en het terrein verlaten over een periode van 7u;
- De vrachtwagens van de deelnemers aan deze wedstrijden (in totaal 220) komen voorafgaand op een afzonderlijke dag aan (internationale jumping). Bij de ruitertoernooien van de LRV komen de deelnemers op de dag van het toernooi aan, doch aankomst en vertrek is verspreid over een periode van 6u, waarbij er twee uur tussen de piek van de bezoekers en de deelnemers zit. Zelfs wanneer in het laatste geval de piek van de bezoekers en de deelnemers zou samenvallen (quod non), wordt een verkeersgenererende werking van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur nooit bereikt.

De piek van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur wordt dus nooit gehaald. Tijdens de drukste periode (zondagnamiddag) werden 800 à 850 auto's geteld: [afbeelding]

14.

De Deputatie kwam aldus correct tot voormeld oordeel, zich baserende op een grondig onderzoek van de feiten en van de door verzoekster in tussenkomst voorgelegde gegevens. Bij de aanvraag werd een project-m.e.r.-screeningsnota toegevoegd. Aan de hand van de gegevens in deze nota heeft de Deputatie een beoordeling gemaakt. Ook het College van Burgemeester en Schepenen had de beoordeling gemaakt en kwam tot dezelfde bevindingen.

Bovendien kan de hinder tijdens de evenementen worden beperkt door een aantal maatregelen. Dit werd toegelicht in het advies van de stedelijke dienst mobiliteit, waarvan de naleving als voorwaarde is opgelegd in de stedenbouwkundige vergunning.

Het komt uiteraard niet aan de Raad toe om zich in de plaats te stellen van de Deputatie, wat verzoekster kennelijk wel wenst... Voorts is de argumentatie van verzoekster identiek aan de argumentatie die zij aanvoerde in haar beroepschrift voor de Deputatie. Verzoekster goochelt hierbij met getallen doch zij laat na enig concreet stuk voor te leggen waaruit de

gegrondheid van haar beweringen zou kunnen blijken. Het komt bovendien totaal onrealistisch voor dat alle vertrekkende wagens van een middagsessie zouden overlappen met alle toekomstige wagen van een avondsessie. Het gebruik van het woord “allicht” in de zin “de bezoekers die aankomen tegen een bepaald uur komen allicht veel minder gespreid” zegt genoeg: pure ongefundeerde gissingen.

Voor de MER-screening werd bovendien rekening gehouden met de randparkings. De berekening werd hierbij zeker niet geminimaliseerd en er werd zelfs rekening gehouden met het onrealistische feit: wat als de pieken samenvallen? De leegloop van de parking gebeurt wel degelijk over een periode van 5 uur. Bij alle wedstrijden (zowel nationaal als internationaal) is er na de ‘Grote Finale’ ook nog een ‘Kleine Finale’ en zijn er rondactiviteiten (shows, tentoonstellingen,...). Het publiek vertrekt dan ook heel verspreid: een deel na de Grote Finale, een deel na de Kleine Finale, een deel tussendoor, een deel blijft napraten,... Dit alles op een tijdsblok van 5 uur. Bij aankomst en vertrek zal er dus zeker geen file zijn.

15.

De aangevraagde werken hebben geen effect op de grondwatertafel en hebben geen drainerende werking. Het feit dat het perceel al 15 jaar wordt gebruikt als parking en de recente vegetatiekundige analyse toont aan dat geen plaatselijke waardevolle natuur verloren gaat. Verzoekster slaagt er niet in aan te tonen dat er sprake zou zijn van aanzienlijke milieuhinder en -effecten. Bovendien zijn alle verhardingen waterdoorlatend en wordt de aanwezige bronzone beschermd door de aanplantingen rondom deze zone.

16.

Evenmin is er sprake van een bestemmingswijziging waarvoor een GRUP zou nodig zijn. Het masterplan werd opgemaakt om de diverse diensten inzicht te geven m.b.t. de inrichting van het terrein en het gebruik van het terrein met het oog op de aanvraag van de diverse vergunningen. Hierin werd wel degelijk rekening gehouden met het wettelijke kader. Het masterplan werd op diverse punten zelfs aangepast n.a.v. infovergaderingen voor omwonenden.

17.

De Deputatie is zorgvuldig tewerk gegaan en heeft in redelijkheid een oordeel geveld. Verzoekster slaagt er niet in aan te tonen dat de beslissing van de Deputatie kennelijk onredelijk of onzorgvuldig zou zijn geweest. Het is niet omdat de Deputatie een soevereine beoordeling maakt die niet in het voordeel van verzoekster is, dat dit daarom zou inhouden dat de Deputatie niet afdoende zou hebben gemotiveerd. De Deputatie kan geenszins worden verplicht om op alle opmerkingen van verzoekster in te gaan. De aangehaalde redenen volstaan voor verzoekster om te weten waarom de beslissing is genomen. De redenen zijn deugdelijk en draagkrachtig. Gelet op de bevinden en beoordelingen van de project-m.e.r.- screeningsnota oordeelde de Deputatie dat er geen project-MER moest worden opgesteld. Er valt niet in te zien waarom de Deputatie dan nogmaals zou moeten motiveren waarom zij opnieuw alles zou moeten voorleggen aan de dienst MER van de Vlaamse overheid enkel en alleen omdat verzoekster meent een anomalie gevonden te hebben die zij niet kan staven. Frappant is het bovendien te moeten lezen dat verzoekster stelt dat zij “glashelder” een anomalie aantoonst: dit zonder enig stuk, dit door het gebruik van het woord “allicht” (zie hoger) en dit terwijl de provinciale milieuvergunningscommissie in haar advies d.d. 04.02.2014 (waarnaar verzoekster verwijst) stelt dat verzoekster een te ruime inschatting heeft gemaakt. Bezwaarlijk kan de Deputatie ten laste worden gelegd dat zij niet ingaat op alle niet-gestaafde beweringen (een argument is een gestaafde bewering) van verzoekster.

Het eerste middel is dan ook ongegrond.

...

De tweede en derde tussenkomende partij stellen:

“ ...

Verwerende partij oordeelde terecht dat een projectMERscreeningsnota volstond.

In de bestreden beslissing staat een uitgebreide argumentatie omtrent de MER-toets die het volgende stelt:...

Verwerende partij bekeek dus wel degelijk de mogelijkheid dat het project een bijlage II project zou vormen en zodoende aan de project-MER-plicht zou onderworpen zijn. Na grondig onderzoek bleek echter dat de verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur nooit gehaald zou worden in de toekomst (en dit in het verleden ook nooit het geval is geweest). Hierbij werd ook rekening gehouden met de ‘externe’ parking/randparking die door verzoekende partij in het derde middel wordt aangehaald. Verwerende partij oordeelden dan ook terecht dat een projectMERscreeningsnota volstond, nota waaruit dat geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn.

Verzoekende partij probeert aan te tonen dat het project wel degelijk een bijlage II-project zou vormen dat onderworpen is aan de MER-plicht en goochelt daarbij met cijfers zonder een concreet begin van bewijs van haar beweringen voor te leggen.

De vergunningsaanvrager heeft toegelicht dat in de drukste periode – lmet name tijdens de 1, maximaal 2 internationale jumpings die per jaar worden georganiseerd - een verkeersintensiteit van 600 persoonsauto-equivalenten/2 uur mag worden verwacht, als alle pieken samen worden genomen kan dit oplopen tot ongeveer 825 persoonsauto-equivalenten/2 uur.

Vooreerst dit. Tussenkomende partij is er niet van overtuigd dat de piekmoment waarvan sprake in artikel10bis van bijlage II betrekking kunnen hebben op activiteiten die een periodiciteit van 1 of 2 maal per jaar hebben. Dit geldt a fortiori, wanneer, zoals in casu, als dan enkel gebruik wordt gemaakt van een ‘overloopparking’ zijnde de zogenaamde randparking die onverhard weiland is en die niet het voorwerp uitmaakt van huidige vergunningsaanvraag. Dergelijke parking kan vergeleken worden met een weide gebruikt tijdens een pensenkermis.

Ondergeschiedt.

Verzoekend partij verwijt dat enkel rekening wordt gehouden door de vergunningsaanvrager met de vertrekkende toeschouwers.

Zulks blijkt geenszins uit de toelichting van de vergunningsaanvrager.

Maar zelfs indien bewezen zou zijn dat enkel rekening zou gehouden zijn met vertrekkende toeschouwers, dan nog maakt verzoekende partij niet aannemelijk dat de de toekomstige toeschouwers tot een verdubbeling van het verkeer zouden leiden.

Natuurlijk zijn er bezoekers van het middagprogramma die blijven voor het avondprogramma en natuurlijk zijn er toeschouwers die niet het gehele programma (namiddag of avond) volgen.

*De bewijslast dat de drempel is overschreden ligt bij verzoekende partij. Zij faalt in deze bewijslast.
...*

De verzoekende partij dupliceert:

*“ ...
Het bestreden besluit schendt artikel 2 van de Europese Richtlijn 2011/92/EU van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten , artikelen 4.3.1 en volgende van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (verder DABM) en artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage,*

Verzoekende partij verwijst hiervoor naar punt 16, eerste lid van het voormelde arrest van de Raad van State....

De repliek in de antwoordnota van verwerende partij en de schriftelijke uiteenzettingen van de tussenkomende partijen weerleggen deze vaststelling niet.

In punt 14 en 17 van haar nota stelt tweede tussenkomende partij dat de argumentatie van verzoekende partij zou gebaseerd zijn op ‘gissingen en niet gestaafde beweringen’.

Misschien dat verzoekende partij in de in punt 14 aangehaalde zin beter het woord “redelijkerwijze” had gebruikt i.p.v. het woord “allicht”. Tweede tussenkomende partij weerlegt in ieder geval het betreffend argument niet dat inmiddels werd bijgetreden en bevestigd door verwerende partij in haar beslissing over de milieuvergunning (pag.32, eigen markering):...

Daarbij wordt ook gesteld dat verzoekende partij ‘mogelijk’ een te ruime inschatting heeft gemaakt. Dat is dus helemaal nog niet zeker. Zeker is wel dat tweede tussenkomende partij in haar berekening een fout heeft gemaakt, door geen rekening te houden met het gegeven dat het vertrekkende verkeer van de middagsessie overlapt met het aankomende verkeer van de avondsessie en dat bijgevolg de berekende intensiteit van 600 personenauto-equivalenten/2 uur in ieder geval moet worden verdubbeld.

Anderzijds liegt tweede tussenkomende partij dat het perceel al 15 jaar zonder problemen zou worden gebruikt als parking, terwijl dit tot op heden slechts twee keer is gebeurd, meer bepaald in 2011 en 2012, en dit telkens eindigde in een modder-ravage (waarbij zeer vele wagens met een tractor van het terrein dienden gesleept) en een nagenoeg volledig vernieling van de plaatselijke biologisch waardevolle struisgrasvegetatie (zie foto's hieronder). [afbeeldingen] Verzoekende partij volhardt dan ook in het eerste middel.

...”

Beoordeling

1.

De verzoekende partij stelt in essentie dat voor het aangevraagd project ten onrechte geen project-MER werd opgemaakt en bekritiseert op dat punt de beoordeling door de verwerende partij, verwijzende naar haar argumentatie tijdens de administratieve beroepsprocedure en naar het advies van de “provinciaal milieudeskundige en de voltallige PMVC”. In de wederantwoordnota wordt verwezen naar het inmiddels tussengekomen arrest van de Raad van State nr. 229.712 van

30 december 2014, waarin uitspraak is gedaan over de vordering tot schorsing van onder meer de verzoekende partij gericht tegen het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen houdende het verlenen van een milieuvergunning aan de eerste tussenkomende partij voor het exploiteren van een inrichting voor ruiters-, draf- en mensport.

2.

Zoals blijkt uit de overwegingen van het bestreden besluit aangehaald in de feiten uiteenzetting, gaat de verwerende partij uit van een vermoeden dat rubriek 10b van bijlage II van het Mer-besluit van toepassing kan zijn, met name:

"stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen met betrekking tot de bouw van 1.000 of meer woongelegenheden, of met een bruto vloeroppervlakte van 5.000 m² handelsruimte of meer, of met een verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur."

De verwerende partij besluit stelt evenwel onmiddellijk daarna vast dat de aanvrager in een bijkomende nota "voldoende aantoon" dat de verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur nooit gehaald werd in het verleden en dat deze waarde in de toekomst ook niet zal overschreden worden, waarna ze besluit dat geen project-MER dient opgesteld te worden.

3.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat in de voormelde "bijkomende nota" van de aanvrager wordt uitgegaan van pieken van 825 personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur. Evenzeer blijkt dat de verzoekende partij de berekeningen door de aanvrager heeft betwist in het administratief beroepsschrift en in een aanvullende schriftelijke repliek. Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt echter op geen enkele wijze dat de verwerende partij enige aandacht heeft besteed aan deze betwisting, noch blijkt waarop de verwerende partij steunt om te besluiten dat de aanvrager "voldoende aantoon" dat de verkeersgenererende werking lager ligt dan de drempelwaarde bepaald in bijlage II van het Mer-besluit.

De argumentatie van de verzoekende partij onder de titel "schending van de motiveringsplicht en de zorgvuldigheid" is des te overtuigender, nu blijkt dat de verwerende partij, oordelende over de milieuvergunningsaanvraag voor het exploiteren van een inrichting voor ruiters-, draf- en mensport, en oordelende over dezelfde berekening door de aanvrager van de personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur, tot een andersluidende conclusie komt in haar besluit van 3 april 2014. Dit blijkt uit het reeds vermeld arrest van de Raad van State nr. 229.712 van 30 december 2014, waarin de overwegingen van het besluit van 3 april 2014 zijn aangehaald en wat de Mer-screening betreft luiden als volgt:

"MER - screening

De aanvraag op zich met de parkeerplaats voor 220 vrachtwagens en de jumpingactiviteiten heeft in de ruime zin betrekking op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage III bij het Besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-MER-screening (BS 29 april 2013) in uitvoering van het decreet van 23 maart 2012 over de MER-screening (BS 20 april 2012), namelijk categorie 10, b) stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen.

Er dient bovendien ook rekening te worden gehouden met de niet vergunningsplichtige randparkings die een groot verkeersgenerend effect hebben en waarnaar wordt verwezen in de beroepsschriften. De aanleg van een dergelijk evenemententerrein en de hieraan

gekoppelde parkeervoorzieningen kan worden beschouwd als een 'stadsontwikkeling' waardoor de aanvraag ressorteert onder de rubriek 10. B 'stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van parkeerterreinen'.

Wanneer ook de verkeersgenererende werking wordt bekeken, kan zelfs gesteld worden dat het project van de vzw FSEE en de organisatie van massa-evenementen zoals de internationale jumping onder toepassing valt van bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage aangezien de drempel 'met een verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur' mogelijks wordt overschreden.

De exploitant stelde in een mail van 9 augustus 2013 dat de drempel van 1000 personenauto-equivalenten (PE) per tijdsblok van 2 uur niet zou worden overschreden, en kwam via een bijgevoegde berekening aan 825 PE/2 uur. De beroepers stellen in hun beroepsschrift dat er minstens moet worden gerekend met 1.425 PE/2 uur tot zelfs 2.600 PE/2 uur, waardoor de MER-drempel wel degelijk overschreden wordt. De beroepers stellen dat de exploitant enkel het vertrekkende verkeer van een middagsessie in rekening brengt waarbij het tezelfdertijd even grote aankomende verkeer voor de avondsessie vergeten wordt.

Er kan gesteld worden dat de berekening van de exploitant aan de eerder minimalistische kant is (leeglopen van de parkings in een periode van 5 uur) en dat de beroepers mogelijk een te ruime inschatting maakten.

Het is evenwel zo dat het de capaciteit van de lokale wegen is, die bepaalt hoe snel een parking kan leeglopen aan het einde van een evenement en dan kom je al snel boven de drempel van 1.000 PE/2 uur.

Conform de 'handleiding stadsontwikkelingsprojecten' van de dienst MER van het Vlaamse Gewest van 11 maart 2013 kunnen parkeerterreinen die een bepalende verkeersgeneratie kunnen teweegbrengen, als stadsontwikkelingsproject beschouwd worden. Het is duidelijk dat niet alleen het aantal personenwagens de drempel van 1.000 PE/2 uur kan overschrijden, maar dat ook de parkeerplaats voor 220 vrachtwagens een bepalende verkeersgeneratie zal teweegbrengen."

Op een gemotiveerde wijze komt de verwerende partij in deze beslissing derhalve tot de conclusie dat de berekening van de aanvrager niet kan gevolgd worden. Er kan niet ingezien worden hoe dit te rijmen valt met de conclusie van de verwerende partij over de Mer-toets in de bestreden beslissing.

In elk geval is het eerste middel van de verzoekende partij gegrond in de mate dat de schending wordt aangevoerd van het zorgvuldigheidsbeginsel.

4.

Op de argumentatie van de tweede en de derde tussenkomende partij, indien als middel bedoeld, dat zij niet overtuigd is dat het piekmoment "waarvan sprake in artikel 10bis van bijlage II betrekking kunnen hebben op activiteiten die een periodiciteit van 1 of 2 maal per jaar hebben", kan niet ingegaan worden. Een tussenkomende partij kan immers de rechtsstrijd van een zaak niet wijzigen en derhalve geen nieuw middel aanvoeren.

VII. KOSTEN

Op het verzoek van de verwerende partij om 'in bijkomende orde en in voorkomend geval' de kosten ten laste van het Vlaamse Gewest te leggen, kan niet worden ingegaan aangezien artikel

4.8.28, §2, eerste lid VCRO bepaalt dat de kosten ten laste gelegd worden van de partij die ten gronde in het ongelijk wordt gesteld.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De verzoeken tot tussenkomst van de NV Hof SOMERGEM, van het college van burgemeester en schepenen van de stad AALST en van de stad AALST, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, zijn ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 30 januari 2014, waarbij aan de eerste tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het aanleggen van toegangswegen en verhardingen en het aanpassen van buitenpistes op de percelen gelegen te 9300 Aalst, Affligemdreef zn en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie G, nummers 168G, 169E en 171E.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een vervalttermijn van 4 maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro per tussenkomende partij, ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 25 oktober 2016 door de vierde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Katrien VISSERS

Nathalie DE CLERCQ